

forlade Landet, saafremt han og hans Kvinde ikke ville straffes paa deres Hals. Saa føje Dommerne til: Vi dømme dennöm ikke; men deres egne Gerninger efter deres egen Bekendelse dømmer dem. B. H. Tb. 25 Februar 1662.

Lidelser, Tab og Trængsler havde ramt Landet, meget var gaaet til Grunde under den ødelæggende Krig; men alt var dog ikke tabt. Og det varede ikke saa mange Aar, før Folket rettede sig igen: Agerbruget kom i sin gamle Drift, de øde Gaarde fik Mænd, og det tegnede til, at det kunde blive Dag paa ny. Hvor stærk en Grundkraft, der havde været til at bære over de trange Tider med, ses bedst deraf, at da Krigen atter igen krævede Udgifter og Skatter, var Offervilligheden og Formuen til Stede, saa Krigsstyret kunde bringes til Veje, trods det at Krigsmagten og Kongehuset Aar efter Aar havde krævet og faaet betydelige Afgifter fra Landet.

Svend Povlsen paa Lundbygaard.

Straks efter Krigens Slutning stod Regeringen uden Penge. Og den vidste derfor ingen anden Maade at stille sine mange Fordringshavere tilfreds paa end ved at give dem Udlæg i Jordegods, eller ved at give dem en eller anden Ansættelse i Statens Tjeneste. Det var et stort Antal, som kom med Fordringer til Kronen: nogle, som den rige Handelsmand og Raadmand Hans

Pedersen Klejn i Kjøbenhavn, Brødrene¹⁾ Søren Lavridsen, Krigskommissarius i Sjælland, og Jens Lavridsen, Borger og Handelsmand i Præstø, senere Pensionarius over Vordingborg Amt og Grundlægger af Nysø Gaard og Gods ved Præstø, havde ydet Kongen Forstrækning under Krigen og fik nu udlagt Jordegods derfor; medens andre havde lidt store Tab og bad om Hjælp. Saaledes skriver²⁾ Rasmus Hansen, Borger og Indvaaner i Slingerup, til Kongen og klager: «Jeg fattige Mand haver nu i denne foregaaende Krig mist mestendelen al min fattige Formue, som jeg i mange Aar haver tjent fore, formedelst min Troskab imod Eders Ko. Ma. og mit Fædreland; thi der Svensken kom i Landet, og der kom Befaling til Slingerup, at vi skulde skaffe Svensken Proviant, Øl, Brød og Salt til hans Armé, da svarede jeg, at vi ej kunde stærke Fjenden imod vores egen naadigste Herre og Konning; hvilket blev siden for de Svenske angivet, hvorfor de mig udplyndrede og haver skudt mig selv igennem min Mund og Hals med Hagel, saa jeg dog paa det sidste undkom med Livet. Og haver siden imidlertid løbet om som et fredløst Menneske, saa jeg nu, som flere, maa leve udi stor Armod». Men da han har erfaret, at Kregome Tingfogderi i Frederiksborg Len er ledigt, beder han bønligst om at faa denne Plads.

Atter andre havde gjort Tjeneste under Krigen og

¹⁾ De vare Sønner af Borgemester Lavrids Nielsen og Hustru Elisabeth Jensdatter i Præstø, deres Farfader var Bonden Lavrids Nielsen i Ammedrup.

²⁾ Sjæl. Indl. 3 Juli 1660.

skulde nu have Belønning derfor. Det er allerede tidligere nævnt, hvorledes den forrige Ridefoged paa Gisselfeld *Ingvor Lavridsen* fik tvende Møller i Kongsted Sogn, Fakse Herred.

Oberst *Georg Steding* fik 1661 5 større og gode Gaarde i Blangslev By, Hammer Herred¹⁾.

Kaptajn *David Donell* fik Langebæks Mølle med 10 Tdr. Hartkorn i Kallehave Sogn for sig, Hustru og Børn. Hans Efterleverske «Maren salig Dauitd Donnell» har den 16 August 1662 i Kjøbenhavn underskrevet og indleveret en lille Jordbog²⁾.

En Skytte ved Navn Jespersen, der havde tjent som Konstabel under Krigen, og over hvem der findes et Epitafium i Køng Kirkes Kor, fik som Belønning for udvist Tapperhed i Krigen en Ejendomsgaard i Køng, Hammer Herred³⁾.

Endnu kan nævnes, at Kaptajn Peder Jensen i Helsingør fik Esrom Mølle⁴⁾ i Holbo Herred under Kronborg Len; den samme Ejendom, som Svend Povlsen tidligere havde ansøgt om.

Som det gik disse Mænd, og vel mange flere med

¹⁾ Efter en lille Jordbog (Nr. 11) i Rigsarkivet, dateret Blangsløff 2 August 1662 og underskrevet af *George Stådingh*, havde de fem Gaarde et samlet Hartkorn paa 40 Td. 1¹/₂ Skp. 1¹/₂ Fjdk., og de to af dem laa i Hammer, medens de tre andre laa i Mogenstrup Sogn. Steding, der var af en holstensk adelig Familie, døde 1668; og hans Lig blev i Følge Hammer Kirkebog indført der i Kirken den 29 September 1668.

²⁾ Rigsarkivet: Jordbøger 1662 Nr. 10.

³⁾ Repholtz: Stampenborg S. 49.

⁴⁾ Synsvidner efter Krigen 1657—60: I Sjælland, Febr. 1661.

dem, saaledes gik det ogsaa Svend Povlsen. Han havde Kongens Løfte for, at denne vilde komme ham i Hu, naar det dagedes med bedre Tider; og det kongelige Løfte lød ikke alene paa, at han skulde faa sit Tilgodehavende, men tillige paa, at der skulde gives ham Belønning for hans udviste tro Tjeneste for Konge og Fædreland under Krigen. Afregning fik han dog ikke. Men 1661 forundte Kongen ham *Lundbygaard* i Vordingborg Len at nyde kvit og frit paa Livstid. Denne Gaard laa ikke paa det Sted, hvor den nuværende Herregaard Lundbygaard ligger, men derimod ved den nordlige Udkant af Lundby By¹⁾. Det var en større Bondegård, hvoraf Landgilden var ansat til 4 Pund Byg, 4 Tdr. Havre og af en liden Jord endnu 1¹/₂ Pund, hvilket i alt var lig med 20 Tdr. Hartkorn. Senere hen blev Hartkornet dog nedsat til 9 Tdr. 3 Skpr. 3 Fjdkr. Paa den Tid Bonden Anders Skomager havde Gaarden i Fæste fra Slottet, blev den udlagt til Officersgaard; men nu ved Krigens Slutning var den fuldstændig øde og ubeboet²⁾, saa Svend Povlsen med stor Bekostning maatte lade den istandsætte, før han kunde bebo den³⁾. Og skønt «Gaarden var skellig højt anslagen

¹⁾ Paa denne Plads blev for flere Aar tilbage anlagt et Teglværk. Og ved denne Lejlighed fandtes i Grunden foruden flere andre Smaasager, saasom Murbrokker og Stykker af Porcelæn og Jærn, tillige en temmelig stor *Messingfingerring* med et ingravet S. og P.; hvilken Ring formodes at have tilhørt Svend Povlsen og af ham at være tabt her i eller ved den gamle Lundbygaard.

²⁾ Vordingborg Slots Jordbog 10 November 1660.

³⁾ Sjæl. Indl. 30 Januar 1666.

til Hartkorn, maatte det alligevel findes sandfærdigt, at dens tilliggende Jorder vare meget af Stene og Grus bemængede og falder vidtløftige, mens meget ringe frugtbar, som haver været Beboerne til Ruin». ¹⁾ Og det blev ligeledes Svend Povlsen til Ruin; hans Formuesvilkaar fik straks et saa føleligt Knæk, at han ikke siden hen kunde komme rigtig paa Benene igen. Der tør vel heller ikke menes, at Krigsmanden har været nogen duelig Landmand, der kunde bringe noget videre ind af den fattige og «vidtløftige» Avling; saa meget mere, som han især i de første Aar efter Krigen var meget borte fra Hjemmet. Skønt han nemlig havde sin faste Bopæl og sin Familie paa Lundbygaard, saa opholdt han sig dog som oftest i Kjøbenhavn eller paa Rejser i Kongens Ærinde.

Paa begge Sider af Sundet vedblev Haabet om en fornyet Genforening af det skilte at levè, og sygnede det end stundom næsten hen, saa blussede det dog atter snart op igen, og det med fornyet Styrke. Skaaningerne vilde saa nødig bøje sig under det svenske Aag. Hvert Sogn derovre havde vel til den 14 April 1659 maattet sende udvalgte Mænd til Malmø for at aflægge Troskabsed til den svenske Konge og for at hylde ham; men dette hindrede dem ikke i at fastholde deres gamle Hengivenhed for Danmark eller i at vise deres fjendtlige Sindelag mod Sverige ved at danne Snaphanepartier, der fandt sikre Tilholdssteder mellem Bjærgene og i Skovene. En Brevskriver ²⁾ meddeler Rigsraadet:

¹⁾ Topogr. Saml. Lundby 10 a.

²⁾ Lübeckers Brev 20 April 1659. Se Cronholm: Skaanes Hist. II, 49.

«Glimacker By (Østre Gjønge Herred) holder sig stadigt ulydig og er i daglig Omgang med Snaphanerne. Saa snart Skoven bliver grøn, tør man intet godt have i Vente af dem». Brevskriveren ønsker, at der kunde ske et Udbrud, Oprør, for at der kunde faaes Rede paa, hvem der vare de rette skyldige; men tillige vilde det være heldigt at sende nogle Dragoner der til Egnen.

I Færs Herred havde en Flok unge Karle dannet et Parti; og der mentes, at de vare de samme, som efter et Rygte vare hvervede for den danske Konges Regning. Brevskriveren ¹⁾ foreslaar, at der bliver sendt en Ryttertrop der til Egnen under Anførsel af en snild Karl, som, under Foregivende af at ville fange og slaa alle Løskarle, skal bemægtige sig Snaphaneflokken og føre den hen til det Sted, Kongen ønsker. Frygten for Udskrivning og haard Behandling af tyske Ryttere gjorde endog mange Egne helt øde. Saaledes flyttede en stor Del Bønder fra Sletten af Rædsel for de fremmede Krigsfolk ind til Malmø, og flere af dem tvivlede paa, at de nogen Sinde fik deres Jorder tilbage igen.

Det var rimeligt, at Kong Frederik III stræbte efter at vedligeholde og øge den Stemning, der rørte sig ovre i Skaane, hvis han skulde vente at vinde Landet tilbage. Det gjaldt i den Anledning først og fremmest om at finde den rette Mand til at være Budbringer til de misfornøjede hinsides Sundet. Men til dette Hverv var næppe nogen bedre skikket end Svend Povlsen. Det fandt Kongen ogsaa og tog hans Dygtig-

¹⁾ Taubenfeldt til den svenske Konge 31 Marts 1659. Se Cronholm: Skaanes Hist. II, 49.

hed i Brug. Fra danske Kilder vides intet om denne Sendelse; men den svenske Resident i Kjøbenhavn, Gustav Lilliecrona, skriver¹⁾ den 16 August 1666 hjem til Rigskansleren: «For nogle Uger siden underrettede jeg Eder om den Anledning, der var mig givet til at undersøge den hemmelige Brevveksling, som adskillige utro Undersaatter i Skaane og Blekingen havde ført med nogle af deres Venner i Kjøbenhavn. Endelig har jeg med stor Møje og Bekostning erholdt et Originalbrev af den fornemste Korrespondent; hvoraf det noksom er at se, hvilke slette Planer denne Herman Kristensen selv har for, og hvilket Tilhæng han har der i Landet, som han har sat i Bevægelse. Han tilstaar ogsaa selv i sit Brev, hvad han tidligere har raadet denne Kaptajn Svend Povlsen, og hvad han paatager sig at udføre, saafremt de Danske ville fortsætte med deres Anslag. Svend Povlsen har i sidste Krig været en navnkundig Kaptajn for Snaphanerne og skal som oftest rejse derover i Bondedragt. Han bruges meget her ved Hoffet til at udføre slige Kommissioner; hvortil han og skal være helt adræt. Herman Kristensen har nogle Gange i dette Aar skrevet ham til; men han har straks brændt Brevene. Den Mand, jeg har brugt i dette Ærinde, har læst disse Breve, og han beretter, at de vare af samme Indhold, som det ene, der herved følger. Dog skal han endnu videre have fremstillet, hvor de Danske kunde gøre Landgang, og anbefaler han en Havn, som skal ligge paa denne Side Ystad.

¹⁾ Dr. P. W. Becker: Saml. til Danm. Hist. under Fr. III: II, 160.

Denne Kaptajn har endnu en anden fortrolig Korrespondent paa Landet, enten ved Helsingborg eller ved Lund, hvormed jeg ogsaa haaber at erholde nogen Underretning gennem den samme Person, som gaar mig til Haande.

I disse Aar, da Svend Povlsen fremdeles havde saa meget at udføre i Kongens Tjeneste, hører man derfor kun saare lidet om ham fra Lundbygaard. Kun en enkelt Gang, i 1664, møder han paa Baarse Herredsting paa en af sine gamle Medfølgeres, Anders Bødkers, Vegne og tager sin tro Kampfælle i Forsvar.¹⁾

Saa tier alt. Og Svend Povlsen tier med, indtil Nøden driver ham til under 30 Januar 1666 at skrive følgende Brev²⁾ til Kongen:

Stormegtigste Konge, allernaadigste Urfædres Herre!

Aff høytregende Nød foraarfagis ieg fattig Mand Eders Kongl. Mayst. underdanigst at erindre, at E. K. M. udj sidstforleden Krigs Tid hafuer ladet capitulere med mig om et Compagnie Dragoner at werbe och siden anbefahlet at giøre Affregning med mig paa min tilstaaende Befolding effter høeffsfolgende Capitulations, dateret den 29 April 1657, och Affreignings, dateret den 21 Junij 1658, widere Udwijsning, oc effter som des Betaling, formedelt de wanschelige Thider der paa icke stragen kunde fchee, da derfor E. Ko. M. udj et obet Brev sub Dato den 22 Augusti 1658 naadigst tilfagt, at min Rest och fordring med det første skulle betallis, och ieg der for uden for giorte troe Tieniste tilbørligen recompenseris och afleggis, dog endnu intet derpaa fundet følge, uden at E. K. M. Anno 1661 mig naadigst hafuer beuilget Lundbygaard udj

¹⁾ B. H. Tb. 11 Oktober 1664.

²⁾ Sjæl. Indl. 1666. Nr. 198. (Kopi).

Wordingsborg Ambt at ninde quit och fri min Liffstid, huor forre ieg mig paa det allerunderdanigst betacher; mens effter som ieg samme Gaard ved min Tiltredelse hafuer ladit besichtige och den megit oede och brøstfeldig befunden, effter hoeffsølgende Tinghwinde Lit. A, och ieg nu samme Brøstfeldighed nesten ald gandsche med stoer Bekostning hafuer ladet reparere, effter i lige Maader hoeffsølgende Tinghwinde Lit. B, huor nu offuer jeg er geraaden i saa stoer Armoed och Elendighed, at ieg de paabudne adtschillige Schatter och Contributioner af samme Gaard udj disse besuerlige Tider uden min total Ruin ey kand til Weie bringe, særdeels effter som tuende Møller och tre Gade-Huuse, som tilforne hafuer contribuerit til Lundbygaard, ere kommen derfra och yder nu deris Schyld til Slottet, saa ald den Hielp, ieg kunde hassue til at betalle min Contribution och Schatt med, er mig gandsche betagen. Beder derfor vnderdanigst E. K. M. naadigst ville see til min elendighe Wilkor och forunde mig nogen forlindring paa forschrefne Contributioner, eller och at i Steden for ofuen bemelte tuende Møller och tre Gade-Huuse forschrefne Lundbygaard sampt en anden Bunde Gaard udj Lundby, Olle Michelsen paa-boer, schylder aarlig 3 Tr. Nur och 9 $\frac{1}{2}$, maatte schiodes mig til Arf och Eyendomb imoed min refterende Fordring, som sig beløber ved 1572 $\frac{1}{2}$ Rdlr., helst effter som ieg udj Eders Kongl. Mayst. Tieniste hassuer midst och tilsat all min formue och midt Huus udj Haaland. Thuister der for ingentlunde, at mig io nogen Naade vederfaris, huor imoed jeg mig beplichter E. K. M. med Liff, Goedtz oc Bloed, saauel udj Fredtz som Feyde-Tid, altid troligen at tienne, forblifvende Eders Kongl. Mayst. troe Vndersaatte indtil Døden.

Kiøbenhafn, den 30 Januari 1666.

Suend Pouelsen.

Som Følge af denne Ansøgning udgik der den 19 April en kongelig Befaling¹⁾ til Kammerkollegiet,

¹⁾ Topogr. Saml. Lundbygaard og Sjæl. Tegn. 19 Apr. 1666.

saaledes lydende: «Hvad Svend Povlsen anlangende nogen Fordring hos os underdanigst haver ladet andrage, kan I af hosfølgende Supplikation se og erfare. Thi er vor naadigste Vilje og Befaling, at I med hannem rigtig Afregning gøre; og for hvis han befindes at tilkomme, have I hannem af det begærede Gods til Ejendom at udlægge og derpaa vores naadigste Skøde forfærdige lade».

For at fremskynde Afgørelsen indgik Svend Povlsen til Kammerkollegiet med et Bønskrift¹⁾ om Afregning den sidste April (dat. Hafniæ den 31 (!) April Anno 1666). Efter at han heri først har henvist til foranførte kongelige Befaling af 19 April og til Kongens aabne Brev af 22 Aug. 1658 med Løftet om Belønning og Fyldestgørelse, anfører og vedlægger han tillige for Kollegiets «højgunstige Herrer og mægtige Befordrere» for det første Renteskriverne Klavs Jørgensen og Samuel Bieners Afskrift af hans Afregning fra 1658, i Følge hvilken han for hans Kaptajnsteneste skulde have 582 $\frac{1}{2}$ Rdr. til gode; for det andet fremlægger han paa sin Stifson Niels Lavridsens Vegne en Fordring for gjort Mønsterskrivertjeneste paa 51 Rd. 8 $\frac{1}{2}$ ²⁾; og endelig fremfører Svend Povlsen som tredje og sidste Post: Hververpenge for 169 Mand, for hver Person med Hest, Sadel, Bidsel og Bøsse 10 Rdr., eller i alt 1690 Rdr., hvoraf han dog har modtaget 700, saa han kun har 990 Rdr. til gode. Men hertil be-

¹⁾ Afregninger 1666. S. 21.

²⁾ Begge disse Fordringer faa Kammerantegnelse om at være rigtige efter Afregningen.

mærker han, «at enddog Kapitulationen ej lyder højere end paa 100 Mands Hvervning, og det af Aarsag, jeg til hans Kongl. Mayst. og Kronens Tjeneste ej turde understaa mig ydermere Løfte paa videre Mandskab (udi en Hast til Veje bragt) at gøre end forbemeldt, alligevel dog haver formedelst idelig Flid og Kuriositet erhholdet med deres fulde Mundering 69 Mand mere, end Kapitulationen melder», — med hvilke han havde gjort virkelig Tjeneste, og til hvem han havde været anvist Kvarter. «Rullerne ville kunne vise det,» fortsætter han, «og den daværende Ridefoged i Bjærre Herred, Jens Movridsen, nuværende kongelig Byfoged her i Staden Kjøbenhavn, vil kunne stadfæste det, om der tvivles herpaa eller fornøden gøres, hvad dog ej formodes. Og tjener dette I høje og gode Herrer ydmygeligt til Underretning, at jeg paa bemeldte Kompagni ej Mønster Maanedspenge, ej heller nogen Gage, da vi bleve aftakkede, haver bekommet, hvilket og ydmygeligst formodes i gunstig Betragtning at tages.» For den hele Fordring 1623 Rd. 3 fl 8 sk beder han sig Lundbygaard og Oluf Mikkelsens Gaard i Lundby udlagt til Ejendom, idet han tilføjer: «Den mig af Ko. Ma. naadigst bebrevede og bevaanende Lundbygaard, haver jeg sat al min Armod paa fra sin Ødestand at reparere og forbedre». Saa haaber han og, «at de Møller og Gadehuse, som til Lundbygaard altid ligget og kontribueret haver, maatte herefter i lige Maade efter min underdanigste Supplikations Formelding dertil igen vorde lagt at kontribuere, mig i de paabudte Skatters Udgift til nogen Hjælp og Forlindring». Og forventer han herpaa en hurtig Afgørelse og Skødets Udstedelse.

Kammerkollegiet kunde imidlertid ikke gaa ind paa at give Svend Povlsen Hververpenge for 169 Mand. Det anerkendte Rullen af 19 Oktober 1657¹⁾, attesteret af Ridefoged Jens Movridsen, som udviser, at Svend Povlsens Kompagni, der da blev indkvarteret i Helsingborg Len, bestod af 100 Dragoner og 23 Officerer foruden ham selv; men det tør ikke regne alle de øvrige 45 paa samme Rulle af Svend Povlsen opførte Mand med, som han tillige opgiver at have hvervet, og som skulle være «slagne af Fjenden, fangne, døde eller borteblevne fra Kompagniet», de tage kun 14 af disse Karle med, og dem tage de, fordi de tillige findes paa Holger Vinds Rulle²⁾ over Svend Povlsens Mandskab, da det blev mønstret den 10 Juni 1657. Kammerkollegiet tilstaa ham derfor Hververpenge for 137 Mand, eller, med Fradrag af de tidligere udbetalte 700 Rdr., 670 Rdr., saa hans Fordring bliver i alt: Hververpenge, Kaptajns-lønning og efter Stifsønnens Afregning 1303 Rdr. 3 fl 8 sk . Denne Opgørelse maa være kundgjort for Svend Povlsen; og han har bøjet sig herfor og er gaaet ind paa ikke at forlange Hververpenge for flere end de 137 Karle; thi det hedder sig i en ny Kollegieskrivelse³⁾: «Anno 1666 den 7 Maj haver ærlig og mandhaftig Kaptajn Svend Povlsen indlagt og overgivet her udi Ko. Ma. Rentekammer et hans Register og Fortegnelse, hvorudinden han til Fordring stiller:» — her følge de nævnte Fordringer — og der sluttes med: «Endelig

¹⁾ Afregninger 1666. Side 21.

²⁾ s. St. Nr. 6.

³⁾ Topogr. Saml. Lundbygaard. Nr. 7 a.

fordrer han 670 Rdr. for resterende «Verbogelder»; saa det bliver 1303 Rdr. 3 $\frac{1}{2}$ 8 $\frac{1}{2}$, som bemeldte Svend Povlsen hos Ko. Ma. underdanigst haver at fordre». Hvortil der endnu føjes: «Denne Afregnings Bevis er imod det indlagte Register konfereret.» Og Afgørelsen er derpaa underskrevet af Hondorff, Mogens Friis, Johan Steinkuhl, Thomis Thommisen og Jürg. Carstens.

Skriveren Jens Sørensen opsatte og beregnede nu, 9 Maj, «underdanigst efter Kongens naadigste Befaling og videre Ratifikation for Svend Povlsen, residerende på Lundbygaard, det efterskrevne Gods til Ejendom og Betaling for hans ydmygeligste Fordring, nemlig Lundbygaard, der staar for Landgilde iiij Pund Biug, iiij Td. Aur, og af en Jord j Pund Biug, samt tillige af Baarse Herred, Snese By, Peder Hansens Gaard, der staar for Landgilde viij Mark og ij Mark Gæsteri, med for^{ne} Godsdes rette Anpart udj Skoven der sammesteds. Summa beløber anslagen udi Hartk. 24 Td. Derimod beløber hans underdanigste Fordring sig til 1303¹/₂ Rd. 8 ß , hvilket er overhovedet for een Td. Hartk. 54 Rd. 30¹/₃ ß .»

Denne Beregning¹⁾ fik følgende Paategning af Kongen:

« Dette schal saaledes expederes.

Dend 10 Maj A°. 1666.

Friderich.»

Svend Povlsen fik altsaa ikke Oluf Mikkelsens Gaard i Lundby. Der findes vel et Udkast²⁾ til en

¹⁾ Topogr. Saml. Lndbygaard Nr. 7.

2) s. St. Nr. 7 b.

Afregning, som er lig med den, der traadte i Kraft; men hvorefter der tillægges Svend Povlsen en Vejrmølle og nævnte Gaard. Dette Udkast er imidlertid kasseret, og det nye udarbejdet, hvorefter Ansøgeren faar Peder Hansens Gaard i Sneseere. — Mon det var Kongen, der ikke vilde afstaa Gaarden i Lundby, og som derfor fordrede et nyt Udkast opsat? Dette kan ikke ses; men derimod kan Grunden til Gaardombytningen spores. Der er nemlig rettet en Forespørgsel til Rentekammeret, og Svaret herpaa, som endnu foreligger¹⁾, lyder: Paa Vordingborg Len findes i Sneseere Sogn «uden for Vildtbanen og længst fra Slottet» Peder Hansens Gaard, 4 Td. Hartk., og Peder Hemmingsens, 5¹/₂ Td., og udi Hammer Herred i Hundstrup By Peder Hemmingsens og Jørgen Jensens Gaarde med tilsammen 17 Tdr. 2 Skp. Hartk. Det drejede sig altsaa om, at den Gaard, der skulde overlades til Svend Povlsen, var saa langt bortliggende fra Slottet, som det var muligt, saa at den alligevel ikke kunde afordres Ægt og Arbejde eller Hoveri; men i endnu højere Grad gjaldt det nok om, at Gaarden laa uden for Kongens Vildtbane, saa dens fremtidige Besidder ikke skulde komme til at skade Kongens Jagt. Thi vel var det i et kongelig, aabent Brev²⁾ befalet, at hver Mand, der boede i Kongens Vildtbane, skulde have alle sine Hunde lovligt «lammede» eller «benhugne», hvis de ikke vare «hæftede». Og et Nævn paa otte Mand maatte derfor hvert Aar syne alle Hundene i Lenet, hvorpaa de

uefterrettelige Ejermænd til Hunde, der ikke vare lammede, bleve idømte Bøder. Men da det tillige under Straf var paabudt¹⁾ alle Kongens Tjenere og Bønder, at de skulde skyde og ødelægge alle de Krager og Skader, som byggede Reder i Træer ved Byerne, saa var det jo nødvendigt for dem at holde Bøsser; og de kunde derved let komme til at skyde ogsaa andet Vildt end Krager og Skader. Tillige tør man tro, at der næredes langt større Frygt for, at den gamle, dristige Fører og Kaptajn for Friskarerne, den dygtige og øvede Skytte Svend Povlsen kunde faa i Sinde at overtræde Jagtlovene, end der frygtedes for, at de tæmmede, vornede Bønder skulde vove det.

At der for øvrigt har været tænkt nøje over denne Afregning med Svend Povlsen, før den traadte i Kraft, kan spores deraf, at der ogsaa var sendt en Forespørgsel om Gaardenes forskellige Forhold til Pensionarius i Vordingborg Len Jens Lavridsen. Denne anfører herpaa i sin underdanige Erklæring²⁾, at hvis Svend Povlsen skal have Lundbygaard til Eje, «var det bedst at lade tage Mænd paa Skoven, som den kunde afpæle og taksere, hvor mange Svins Olden den kunde være til, saa dette tillige kunde blive beregnet i Købet. At tvende Møller³⁾ og tre Gadehuse ere tagne derfra,

¹⁾ B. H. Tb. 12 April 1681.

²⁾ Topogr. Saml. Lundbygaard Nr. 9.

³⁾ Trods denne Opgivelse fra Pensionarius, ses det, at der dog alligevel har været en Mølle paa Lundbygaards Grund: Hammer Herreds Tingbog udviser nemlig, at der 12 December 1681 føres Sag af Jakob Nielsen i Overvindinge imod Knud Gregersen paa Lundbygaard angaaende Lundby Vejrsmøllens Bygge-

derom findes intet i Jordbogen.¹⁾ Men den begærede Gaard, som Oluf Mikkelsen paabor, er for sin Skyld imod andre at regne som en af de bedste Gaarde paa Vordingborg Amt, og ikke vel kunde den mistes fra Amtet». Dog, Jens Lavridsen kom altfor sent med sin Erklæring, først 29 Juni indsendes den, og Skødet til Svend Povlsen var allerede udstedt den 12 Maj. — Endelig blev Svend Povlsen altsaa Ejer af Lundbygaard ved følgende Skøde²⁾:

grund og Plads, som Jakob Nielsen har «sted og fæst af Hs. Exel. Gyldenløve; og har han Fæstebrev derpaa af 2 Oktober 1661» Lavrids Mikkelsen var da Ridefoged paa Slottet og skrev Fæstebrevet 5 September 1661, hvorefter det senere læstes paa Hammer Herredsting 18 Marts 1672. Jakob Nielsen vilde nu ikke give alt, hvad Ejeren af Lundbygaard kunde hitte paa at forlange. Hertil svarer Knud Gregersen, at han kun forlangte samme Skat, som hans Formand Løjtnant Kristian Sivertsen havde faaet. Denne havde modtaget 5 Rdr., sagde Jakob Nielsen, og det vilde han ogsaa give Knud Gregersen. Dommen kom til at lyde: Jakob Nielsen skal aarlig kun give 6 Sldr. For øvrigt havde der ligget en Vejrsmølle her i mange Herrens Tide. Efter Kirkehist. Saml. III R. 3 B, Side 115 købte Arved Knap, Foged paa Vordingborg Slot, saaledes i Aaret 1355 paa Kong Valdemars Vegne en Vejrsmølle ved Lundby i Hammer Herred af Bo Lavrentsen.

¹⁾ Hammer Herreds Tingbog viser ligeledes, at der har hørt i det mindste eet Gadehus til Lundbygaard: Knud Gregersen lader nemlig Gadehusmanden Peder Mortensen i Lundby kalde til Tinge 24 Oktober 1681 for resterende Ugedage af hans iboende Hus fra sidstafvigte Phil. Jacobi og til Michaeli, hver Uge een Dag, som er 19 Dage à 8 ß, eller i alt 9 ~~8~~ 8 ß. Peder Mortensen anfører, at han haver gjort adskillige Rejser og Arbejde, der beløber sig til 5 ~~8~~ 14 ß; Resten betalte han straks paa Tinget til Knud Gregersen, Lundbygaards Ejer.

²⁾ Topogr. Saml. Lundbygaard Nr. 8, B. H. Tb. 12 Marts 1667 og Aarb. fra Gehj. Ark. V Bind, Side 233.

Vi Friderich den III osv. Giøre alle witterligt, att wi naadigst for itt Tusinde tre hundrede och halffierde Rixdaller viij s, (huer Daller beregnet til halffemtesindstunge och sex Schillinge Danske) haffuer afftaait, saasom Wij oc nu med dette wort obne Breff allernaadigst schiøder och affhænder fra os oc worris kongl. Arffsuccessorer vdi Regieringen i begge worris Arffuerigger, Danmark oc Norge, til os elschelige Suend Possuelsen och hans Arffuinger disse effterschreffuene woris Eyendomme, Gaarde oc Goedtz, leggendis her udj woris Land oc Provintz Sædland under Wordinborrig Amt, nemblig udj Hammers Herrit, Lundsbye Soggen, Lundsbye Gaard, som forschreffuene Suend Pouffuelsen nu selff paaboer, och haffuer giffuit aarligh Landgilde iiii Pund Bing och iiii Tønder Hauffer, item aff en Jord j Pund Bing. Noch udj Baarje Herrit, Snejere Soggen, en Gaard, Peder Hanssøn paaboer, schylder aarlighen viij & Penge och j & Giefteri, huorhøes schal følge forme Godtzs rette Inpartt udj Schouffuen der sammesteds. Huilche forschreffue Gaarde och Godtz med Bingninger och ald dessen Landgilde, Giefterie, Stedgmaal, Sagefald, Wagt, Arbeide, wornede Sønner, eller des Rettighed aff føede och fødde, samt anden wiise och wuise Indkompst, Herlighed, Rendte och rette Tilliggelse, werre sig aff Agger, Eng, Schouff, March, Hæde, Kiære och Møeser, Fischewand, Fægang, Torffuegrøfft, Liungstett, Waat och Tørt, inden Marcheschiel och vden, aldiellis indtet vndertagen i nogen Maader, som der nu tilligger och aff Alders Tid der til ligget haffuer (saanit os haffuer werit berettiget) och bør dertil att lige med Rette, forme Suend Pouffuelsen och hans Arffuinger schal och maa følge, annamme, haffue, niinde, bruge och beholde och sig saa nøttig giøre, som de self best wil, weed och kand, till æuindeligh Eyendomb, at angaa fra Philippi Jacobi Dang sidst forleden udj nernuerende Aar 1666; doch os och woris Arffsuccessorer udj Regieringen, Souveranitet, kongl. Regalier och Høyheder af forme Goedtz, saasom Tølls, Accisse, Wragh, sampt ius patronatus, Birche Rettighed, Jagten udj Wildbahnen, och ellers huis Contributioner

proquota, ordinarie eller extraordinarie, offuer det hele Land er eller worder paabudden, vforkrencht och os aldelis forbeholden. Item naar wij eller woris kongl. Arffsuccessorer naadigst kunde bliffue til Sindhs eller os tilpas kommer forschreffuene Goedtz os igien at tilforhandle, da det at komme os igien til Løffen fra huer, som det da eyer eller haffuer udj Possession, epter derom woris vdgangene forordning sub Dato d. 1 Decembris No 1664, och det proportionaliter for lige Priis, som det nu af os er affhændit fore, tillige med billig Erstatting for paa Goedtzit da gjorde nøedwendige och beuislige Melioration. Och wille wij naadigst Aar och Dang tilforn lade ansige, naar wij samme Goedtz epter forberorte Conditioner indløese och betale wille. Forbindendis alle och enhwer, som forme schreffuen staar att hindre eller i nogen Maader forfang att giøre, under wor Hyldest och Naade.

Giffuit paa wor kongl. Recidentz udj Kiøbenhavn, 12 May No 1666.

Under wortt Signette.

Friderich.

Udskrift: Suend Possuelsens Schiøde paa Goedts till Eyendomb udj Wordingborrich Amt.

Efter at Svend Povlsen nu var bleven Ejer af Lundbygaard, holdt han sig sikkert mere hjemme der end tilforn, men gjorde vel ogsaa af og til en Afstikker over til Gaarden i Snese. En af hans Ture derover fik imidlertid et mindre heldigt Efterspil for ham. Det var anden Nytaarsdag 1667, at Svend Povlsen paa Hjemvejen fra Snese til Lundbygaard tog ind hos Præstens Medhjælper med Tilsynet i Baarse Menighed, den velkendte og agtbare Gaardfæster, Kirkeværge og Tiendeforpagter Jens Pedersen i Risby, hos hvem der var stort Værtskab eller Julegilde. Der var Bylavet fra Risby, Lægdets Soldat Jens Pedersen, nogle af Baarse-

folkene, som Lavrids Iversen og Jens Bryde, ja, endogsaa Ridefogden fra Vordingborg Slot, Peder Madsen Møller, havde bæret Værten med sin Nærværelse. Svend Povlsen, der var noget tung i Hovedet formedelst den stærke Kulde og det haarde Vejr, kan være, at han ogsaa allerede da var en Del beskænket, kørte med sin Slæde ind i Gaarden; og da han saa blev bedt ind i Stuen, hvor de Godtfolk sad med en Skaal med Brændevin udi paa Bordet for sig, skænkede Manden brav dygtigt for ham. Den gamle Kaptajn begyndte at fortælle op om sine Bedrifter og Eventyr fra Krigens Tid og om sit nøje og fortrolige Kendskab til de høje Herrer inde i Kjøbenhavn. Til sidst, da Brændevinen var stegen ham endnu stærkere til Hovedet, voksede hans Mod og Dygtighed i en foruroligende Grad, saa da Talen faldt paa Skatter og Afgifter, sagde Svend Povlsen til Ridefogden, at han skulde være Pensionarius ad, thi de havde handlet ilde imod ham: Engang maatte han saaledes give 5 Sletdr. i Skat efter Skatteseddels Indhold, og dog fandtes der i det til Fiskalen overleverede Skattemandtalt kun anført 4 Sldr.; og ligeledes var det ham bekendt, at flere Husmænd i Lundby stode opførte paa Lægsseddelen for en Skat af 2 eller 3 R ; men de fandtes slet ikke i det til Generalfiskalen indsendte Regnskab. Og alt som han talte, blev han dygtigere og dristigere og endte med det Udraab, at han nok skulde mage det saa, at hverken Pensionarius Jens Lavridsen eller hans Fuldmægtig Niels Ludvigsen skulde nogen Tid derefter blive betroede at omgaaes med Skatteopkrævningen!

Ridefogden blev paa sin Husbonds Vegne harm

over denne Snak og tilspurgte Svend Povlsen tvende Gange, om han vilde være disse sine Ord «bistandig». Hvortil Kaptajnen svarede, at han vilde staa ved forne Ord, saafremt han vilde være en ærlig Mand. Peder Møller sagde da: «Kan I det gøre, vil jeg have forlist 20 Rigsdaler!» Og bad Ridefogden tillige samtlige tilstedeværende og sagde: «Drages til Minde, hvis Ord her bliver sagt!»

Der faldt nok flere Ord dem imellem; men ingen vil ret kunne mindes deres høje Talen og «uhørlige» Ord, thi nogle gik fra og til, medens andre gik for Døren.

Da Svend Povlsen bliver kaldt til Baarse Herredssting, nægter han ikke, at han jo haver talt om Skatterne hin Aften i Risby, og at han da sagde, han engang havde givet 5 Sldr., og dog kunde det ske, der i Fiskalens Bog ikkun fandtes anført 4 Sldr.; Husmændene i Lundby, som Talen var om, findes en Del af deres Navne i Fiskalens Bog, som ingen Skat staar hos, men hvor mange, og om de have givet Skat eller ikke, det vidste han ikke. Og bad han til Slutning de Godtfolk, at de ikke vilde regne hannem til onde, om der var falden nogle ufnlige Ord; thi han var en drukken Mand, hvilket han vil bevise, om det gøres behov¹⁾.

Med denne Bøn om Tilgivelse for de utidige Ord synes Sagen at være endt.

Vilde man imidlertid af Svend Povlsens Udtalelse, om at han var beskænket og en drukken Mand, slutte, at den gamle Kaptajn var forfalden, tog man sikkerlig

¹⁾ B. H. Tb. 29 Januar 1667.

fejl; han fulgte derved kun Tidens Sædvane, den nemlig, at naar alle andre Udveje vare lukkede, og der for Retten intet havdes at fremføre til sin Undskyldning, da at paaberaabe sig, at man havde handlet galt, som Følge af Fuldkab.

Skønt Svend Povlsen nu var Selvejer — eller maaske rettere forstaaet, netop som en Følge heraf — blev han snart nødsaget til at rejse et Pengelaan. Det var den velhavende Præstemand Hr. Rasmus Madsen Faaborg i Hammer, der alt forud havde mange udestaaende Fordringer trindt om paa Egnen, som den nybagte Gaardejer allerede i Begyndelsen af Aaret 1667 maatte ty til om Laan. Et Pantebrev lydende paa 200 Sletdaler blev læst paa Baarse Herredsting¹⁾, efter hvilket Brev Svend Povlsen erklærer at have laant den anførte Sum af Hr. Rasmus; ligesom han forpligter sig og sine Arvinger til paa Ære, gode Tro og Love, redelig og vel at tilbagebetale Beløbet med de deraf paagaende Renter i rede Penge og ingen anden Vare til 11 Juni 1667 til Hr. Rasmus eller hans Arvinger. Og stiller han som Pant for rettelig og redelig Betaling sin tilhørende Gaard i Snese, som Anders Ibsen da paaboede, idet han fremlægger sit Skøde paa denne Gaard samt paa Lundbygaard i Retten. Svend Povlsen har underskrevet Pantebrevet i Hammer den 7 Marts; ligesom han venligen har ombudet de tvende velagtede Dannemænd Jens Jensen Smed og Rasmus Andersen, begge i Hammer, til som Vitterlighedsvidner at underskrive med sig. Han mødte selv for Retten og ved-

¹⁾ B. H. Tb. 12 Marts 1667.

stod Pantebrevet i alle dets Ord og Punkter, hvorefter han overgav det til Hr. Faaborgs Fuldmægtig Rasmus Jensen Dolmer.

Tingbøgerne udvise imidlertid, at Svend Povlsen, trods det, at han fik stiftet et Laan, dog ikke længe kunde holde sig som Ejer af Lundbygaard. Det store og vidtløftige, men magre Jordtilliggende har næppe givet den ukyndige Jordbruger videre Indtægt, men maa tværtimod have forvoldt ham mange Bryderier i de onde og trange Tider: Skatter og Afgifter faldt paa, uden at han kunde betale, Restance dyngedes til Restance; saa maatte den fattige Mand Svend Povlsen ophøre med at være Selvejer og igen overlade Gaarden til Kongen. Kort Tid herefter maa *Henrik Fabritius*, tidligere Forvalter¹⁾ hos Lensherren Ulrik Frederik Gyldenløve paa Vordingborg Slot, have faaet Lundbygaard. Han skriver²⁾ i det mindste herfra, 28 Januar 1678, at Gyldenløve ved den forrige Pensionarius Jens Lavridsen havde friet ham fra den gamle Restance af Gaarden. Og da Fabritius atter faar Kald og Varsel om at betale, svarer han den 27 Januar 1679 fra Lundbygaard, at han, som gammel Betjent af Frederik III, havde faaet Gaarden kvit og frit som Fæstegaard, og haaber han derfor, at Prins Georg, der nu havde Vordingborg Slot og Gods, vil gøre imod ham, som hans Fader havde gjort³⁾.

Men skønt Henrik Fabritius havde faaet Gaarden i Fæste, vedblev dog Svend Povlsen at bo der. Og

¹⁾ B. H. Tb. 2 Oktober 1660.

²⁾ Hammer Herreds Tb. 18 Februar 1678.

³⁾ s. St. 27 Januar 1679.

sammen med ham boede her tillige i længere Tid en Løjtnant *Kristian Sivertsen* med sin Kæreste (Hustru). Der er en Del, der taler for, at Løjtnant Sivertsen har været Svend Povlsens Svigersøn, og at det var som saadan, han fik Lundbygaard efter Fabritius, for at han skulde sørge for Svend Povlsens efterladte Familie, da den gamle Krigsmand var gaaet bort. Men trods dette sandsynlige Svogerskab herskede der dog langtfra noget godt Forhold mellem de tvende Krigere. Et Tingsvidne¹⁾ af 26 Marts 1672 giver Underretning om deres Tvistigheder og om de Skældsord, der ere faldne imellem dem, og fører altsaa Bevis for, at deres Samliv har været saa slet, at det endog har affødt en Retstrætte.

Paa samme Tid havde Svend Povlsen ligeledes en ikke ringe Part af Sorg og Bekymring for et andet Medlem af Familien, nemlig for hans Svoger (Svigersøn) *Hans Svendsen* i Smidstrup i Snesere Sogn. Hans Svendsen havde baade i «forrige og sidste Krigsaar tjent ærligt med Liv og Blod og forholdt sig vel som Dragon i Kaptajn Svend Povlsens Kompagni, med hvilket han blev udkommanderet, da Svenskerne vare her paa Sjælland, og var han og med Svend Povlsen ude at gøre Fjenden alt Afbræk, som gøres kunde, hvilket hans smukke Afsked og Testimonium udviser». Siden tog han anden Gang Tjeneste som Rytter ved Hr. Ritmester *Axel Urnes*²⁾ Kompagni. Og da han selv holdt sig med Hest og Mundering, fik han Kongens og Kronens Gaard

¹⁾ H. H. Tb. 15 April 1678.

²⁾ *Axel Urne*, født paa *Næs* i Jylland, døde som Major paa sin Gaard *Bækkeskov* paa Sjælland den 2 August 1677.

der i Smidstrup frit at bruge og bebo. Men da han var barnefødt paa forrige Statholder, Kong Frederik III.s højstbetroede Mand, Kristoffer Gabels Jordegods, lod denne ham søge til Baarse Herredsting og fik ham af Herredsfogden der, Lavrids Sørensen, dømt til, foruden anden Skade og Bekostning, tillige at skulle fraflytte Gaarden i Smidstrup, som han hidindtil havde brugt og beboet, og derimod at antage en af Kristoffer Gabels øde Gaarde eller Boliger, hvor denne eller hans Føged anviste ham den. Hans Svendsen havde flere Gange sendt Bønskrifter til Kong Kristian V i Anledning af denne Sag; og nu fremkommer han paa ny med en Ansøgning¹⁾ om Tilladelse til at blive boende paa Kongens Gaard i Smidstrup, som han har gjort den skyldige Pligt af, for at han saaledes kunde vedblive at være Kongens Undersaat og Tjener og fritages fra Kristoffer Gabels Forfølgning; han mener, at dermed intet andet sker, end hvad hannem med Rette tilkommer. — For at støtte sin Svigersøn skrev Svend Povlsen den 19 Maj 1672 paa Lundbygaard et Brev²⁾ paa Tysk til Grev Hans Schack, der sad i Kongens Raad. I dette Brev, der følger med Svigersønnens Ansøgning, beder Svend Povlsen sin gunstige Herre og Befordrer, Præsidenten i Krigskollegiet, som han kendte og var kendt af fra Kjøbenhavns Belejring, om at skaffe Svigersønnen et Beskyttelsesbrev fra Kongen mod Hr. Gabel og Fritagelse for at lide efter Herredsfogdens Dom. Han minder om Frederik III's aabne Brev, der lød paa, at hvem, der

¹⁾ Indk. Sager til Krigskoll. Nr. 167. 1672.

²⁾ s. St. Nr. 168.

gjorde Fjenden Afbræk, skulde forlenes med Gods, naar Freden kom, og frit tillades at bo paa hvilket Sted, de vilde. Og nu var det intet andet, hans Svigersøn, der havde tjent Kongen tro, begærede, end at han som en løs og ledig Karl maatte faa Lov at tjene og bo under Kongen. Han beder Grev Schack, som dennes lydige Tjener og tro Vaabensvend, at hjælpe Hans Svendsen til denne Ret. Men hvad, det endelige Udfald blev paa Sagen, vides ikke.

Fredstiden var i øvrigt ikke god for den gamle Kaptajn. Landbruget kunde han ikke magte, hans Kaar bleve knappe, og hans Navn, der sikkert i Krigens Dage havde lydt fra alle Munde, især i Sydsjælland, var nu ved at gaa helt i Glemme. Dette ses af følgende: Den 16 Februar 1673 udgik et Kongebrev¹⁾ til Krigsmarskallen *Johan Kristoffer von Korbitz*, lydende paa, at denne skulde erkyndige sig om, hvorvidt der i Sjællands Stift maatte findes nogen — af hvad Stand og Vilkaar det være kunde —, som havde forsøgt sig i Krigen til Lands eller til Vands, da Kongen vilde have saadanne i Erindring til Forfremmelse fremfor andre, naar Lejlighed gaves; thi Kongen agtede at opmuntre sine retfærdige og kække Mænd, og det vilde ske, naar de saa, at Dyden og Fortjenesten ej heller blev ubelønnet i deres eget Fædreland. Som Svar²⁾ til Rigens Marsk angaaende dette Kongebrev skriver Francke Meinertzen, Amtsskriveren i Vordingborg, den 27 Marts

1673, at han havde ladet Kongebrevet læse og forkynde paa alle Tingene i Amtet og paa alle andre Maader søgt Oplysning; men han havde ingen fundet, «uden en »medaldrinde« Person ved Navn Svend Povlsen, som sig oppeholder udi Lundby i Hammer Herred, og som foregiver at have tjent her udi Riget i forrige Krigstider for Kaptajn over et Kompagni Dragoner. Og erbyder han sig fremdeles i saa Maader i Hans Mayst. Tjeneste, naar fornøden gøres». — Skriveren fra Vordingborg vil altsaa slet ikke kende den fra den forrige Krig saa navnkundige og af Fjenden frygtede, tapre og dristige Kaptajn, men ser kun i Svend Povlsen en tvivlsom Person, om hvem der intet andet vides end det, som denne selv foregiver. Den gamle Anfører havde dog kunnet trøste sig med, at der fandtes andre, der vare glemte, ligesom han selv var bleven det. *Hemming Sparre*, der havde tjent som Løjtnant under Krigen og nu boede i Kjøge, klager saaledes meget ynkeligt over sin Nød, Elendighed og Fattigdom og beder ydmygeligt om blot at maatte blive lønnet med Gefrejders Traktament, da vilde han gerne lade sig nøje og vente paa, at Gud maatte skikke bedre Tider¹⁾.

Men Undersøgelsen kom dog alligevel den glemte Krigsmand til gode; thi han kom nu paa Omtale. Og da hans fattige Kaar kom til Kongens Kundskab, blev der «af sær kongelig Naade tilstaaet den gamle Kaptajn Svend Povlsen *Gynge* en aarlig Pension paa 30 Rdr.», som udbetaltes ham første Gang 16 August 1674. For

¹⁾ Rigsarkivet: Militære Regnskaber. IV, 42. Nr. 409: Efterretn. om de, der havde tjent i Krigen.

²⁾ s. St.

¹⁾ Rigsarkivet: Militære Regnskaber IV, 42. Nr. 409. Efterretn. om de, der havde tjent i Krigen.

Tiden her efter og til Nytaar 1675 blev der ham den 19 Januar dette Aar af Rigens Marsk Kristoffer Kørbitz og af Sten Hundorf givet en Anvisning¹⁾ paa 12 Rdlr. 8 ß, der mod Kvittering skulde udbetales ham ved Krigskommissær Kristen Andersen. Den 19 Maj 1675 havde han endnu 10 Rdlr. til gode af denne sin Pension.¹⁾

¹⁾ Krigskommissar. Protokol 1675 B Nr. 20.

²⁾ s. St. Nr. 365.